Dibuix artístic

Anàlisi semàntica

Solucions · 21 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2026 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

[1,5 punts]

OPCIÓ A

L'estudiant ha de fer una anàlisi semàntica de la imatge 1, en un màxim de 10 línies.

IDEES CLAU

La imatge té prou elements visuals coneguts per l'estudiant, perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de manera coherent, totes poden ser vàlides.

El circ (títol original: *Le cirque*), pintat per Georges Seurat (1859-1891, París) representa una escena animada al circ Fernando (després circ Medrano), un espectacle popular a la París de finals del segle XIX. Aquesta pintura a l'oli sobre tela forma part d'una sèrie sobre entreteniments urbans, seguint *Parade de cirque* (1887-1888) i *Le chahut* (1889-1890). Semànticament, l'obra no és només una representació visual, sinó un sistema simbòlic que integra teories científiques, socials i emocionals per a explorar l'harmonia en el caos modern, la il·lusió de l'espectacle i la dicotomia entre la creativitat i l'ordre social.

L'escena captura un moment de tensió dinàmica: al centre, una acròbata femenina dempeus sobre un cavall blanc galopant, que simbolitza l'equilibri; en el primer pla, un pallasso de cara blanca, vist d'esquena, actua com a barrera entre l'espectador i l'acció; a la dreta, hi ha pallassos secundaris en posicions còmiques i un mestre de cerimònies amb un fuet, i, al fons, un públic dividit en files —rics amb barrets de copa al davant i les classes més baixes al darrere. Aquesta divisió espacial crea una oposició semàntica clau: la zona inferior dreta (artistes) representa el caos creatiu i l'energia vital, mentre que la part superior esquerra (públic) simbolitza l'ordre social i la passivitat. Seurat, pioner del neoimpressionisme i el puntillisme, aplica teories científiques per a enriquir-ne el significat, això transforma el circ en un símbol de fusió entre la ciència i l'art: un espai calculat on la precisió genera una il·lusió emocional.

- **Colors i il·luminació**: la paleta, dominada pel blanc (llum pura), harmonitza els colors primaris —vermell (energia o ira), groc (alegria) i blau (profunditat emocional). El marc blau aïlla l'escena, representant la separació entre la il·lusió i la realitat.
- **Línies, formes i moviment**: les línies corbes i les espirals en els artistes evoquen moviment dinàmic i creativitat, alhora que contrasten amb les formes geomètriques del públic (rigidesa social). Inspirades en gravats japonesos i els pòsters de Jules Chéret, aquestes formes subratllen l'artificialitat de l'entreteniment com a metàfora existencial.
- **Figures i personatges**: l'acròbata simbolitza l'elevació i la precarietat, com l'artista en equilibri. El pallasso principal representa la màscara social: humor que amaga alienació. El públic evoca les jerarquies de classe: el circ les uneix temporalment, però alhora en reforça les divisions.

Semànticament, *El circ* explora l'alienació moderna: l'espectacle com a il·lusió que distreu de la realitat. El tema del circ com a metàfora de la vida reflecteix la transició al segle XX, buscant l'harmonia a través de la ciència.

El circ transforma un tema popular en una reflexió sobre la condició humana, unint les emocions, la ciència i la societat en un discurs semàntic multilateral.

Es valora la qualitat de les argumentacions i, molt especialment, l'ús de la terminologia adequada i pròpia de l'assignatura.

2. PAU 2024 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

(2 punts)

OPCIÓ A

L'estudiant haurà de fer una anàlisi semàntica de la imatge 2 en un màxim de 10 línies.

IDEES CLAU

La imatge té prou elements visuals coneguts per l'estudiant, perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes elles vàlides.

El quadre *Insomnia* és una obra molt representativa de la relació de Plensa amb la literatura i un dels temes recurrents en la seva trajectòria. Forma part d'una mostra de 51 dibuixos que va fer per il·lustrar el llibre *Teatro Completo* de William Shakespeare. Per realitzar-lo va utilitzar rostres d'antics llibres de geografia de l'època colonial i hi va retolar una sèrie de paraules.

1. Quadre de format rectangular amb un cert aire dramàtic o melancòlic. Es tracta d'un retrat. Utilitza la fotografia d'una dona com a element figuratiu i una taca que s'escorre cap a baix que li dona un cert aire d'abstracció.
2. El dinamisme el dona la sensació de moviment descendent de la taca negra. La composició és simètrica.
3. La composició s'articula a través de la fotografia de la dona, en tres capes superposades. La fotografia actua com a fons (última capa), la pintura fosca que regalima actua de capa intermèdia i les lletres INSOMNIA són la capa superior.
4. Utilització de les lletres com a missatge poètic.
5. Podem observar la utilització de diferents tècniques en la seva realització: trànsfer, acrílic líquid i estampació.
6. Tot i ser una obra contemporània presenta una representació clàssica de l'espai.
7. L'obra de Plensa està molt vinculada a la literatura i la poesia. Les lletres en la seva obra son un dels seus segells personals.
8. El somni és un dels temes recurrents que caracteritza l'obra de Plensa.

Es valora la qualitat de les argumentacions i molt especialment l'ús de la terminologia

3. PAU 2022 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

[2 punts]

Opció A

La persona que s'examina ha de fer comentaris analitzant el valor semàntic dels elements que componen l'obra i establir relacions amb l'actual fenomen del canvi climàtic.

L'argumentació no té una solució unívoca i la persona que s'examina pot proposar altres interpretacions de les que aquí s'indiquen, que s'han de considerar vàlides si reflecteixen una anàlisi dels valors semàntics de l'obra representada. Es valorarà l'ús de la terminologia adequada i la qualitat de les argumentacions.

IDEES CLAU

Nota sobre l'obra:

L'obra *La tempesta* de Giorgione representa un paisatge amb elements naturalistes, elements arquitectònics i figures humanes. Aquest quadre es considera la primera representació del paisatge com a protagonista principal d'una pintura. Encara avui es considera que el seu significat és un misteri, i també és motiu de debat en la historiografia de l'art, que planteja la possibilitat que es pugui considerar també com la primera obra feta sense una finalitat precisa, concepte precursor de l'art modern del «quadre pel quadre». Un altre element rellevant d'aquesta obra és el concepte de la immediatesa del temps, representat pel llampec que il·lumina l'escena just en aquell moment, que és un concepte molt modern si tenim en compte l'apreciació del temps en aquella època.

Sobre el comentari:

Identificar i interpretar els components de l'obra, com ara la climatologia, els elements de la natura (arbres, riu, terra, cel...) o les edificacions, i crear paral·lelismes amb els mateixos components del món en què vivim, des d'un punt

de vista de les accions i de les conseqüències de la crisi climàtica. L'objectiu és fomentar una reflexió conscient d'aspectes presents en el debat actual per tal que l'examinand pugui associar i entendre l'expressió artística com a reflex epistemològic del seu lloc i del seu temps.

Sobre la tempesta:

- Freqüència i violència dels actuals esdeveniments atmosfèrics.
- Tendència del canvi del clima mediterrani a clima subtropical.

Sobre la natura:

- Crema d'arbres i boscos per la calor excessiva.
- Caiguda d'arbres per vent violent.
- Sequera del terreny i pèrdua d'elements verds.
- Reducció o desaparició de reserva hídriques.
- Desbordament de rius i grans inundacions.
- Temperatura creixent de l'aigua i alteració biotòpica.

Sobre l'arquitectura:

- Patrimoni històric en perill pels efectes atmosfèrics.
- Inadequació dels habitatges per suportar els valors extrems de les temperatures.
- Insostenibilitat del consum energètic, sempre més alt, a causa de l'aire condicionat i la calefacció.

Sobre la figura humana:

- Canvis en la relació entre les persones i els espais naturals.
- Manera de vestir incerta a causa de les variacions climàtiques (en el quadre una figura està molt abrigada i una altra està nua).
- La distància/separació entre les dues figures del quadre es podria interpretar com la distància social que vivim arran de qüestions sanitàries, que poden anar vinculades també a les conseqüències de les grans variacions climàtiques.

4. PAU 2022 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

L'estudiant ha de fer una anàlisi semàntica de la imatge 2.

IDEES CLAU:

Imatge 2

La imatge té prou elements visuals coneguts per l'estudiant, perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes elles vàlides.

Tal vegada l'estudiant haurà tingut coneixement de la recent mort de Paula Rego, esdevinguda pocs dies abans de les proves de selectivitat (8.06.2022).

Obra imaginària molt expressiva feta amb la tècnica del gravat.

Ressaltem:

1. Imatge que fuig de la idealització del cos femení. L'autora resol la figura lluny de l'artifici i l'elegància. Situa la dona i la seva angoixa a l'epicentre del quadre.
2. Composició salvatge i caòtica pròpia d'una catàstrofe no només atmosfèrica sinó existencial. El mateix espai pictòric el comparteixen objectes, animals, la pluja i la figura humana. Representa un espai de patiment i perill.
3. La representació en blanc i negre accentua una tensió i foscor que es pot relacionar amb Goya i es situa lluny de la visió d'una vida despreocupada i alegre. L'obra és incòmoda i traspua una crítica a la injustícia i la hipocresia.
4. Paula Rego sembla explorar les fronteres entre animalitat i humanitat al situar en aquesta tempesta els animals i la dona. En aquest aspecte recorda artistes com José Gutiérrez Solana, William Hogarth i Honoré Daumier.
5. L'artista crea una escena narrativa, com una faula de la conducta humana. La major part de l'obra de paula Rego té una referència autobiografia des de la qual expandeix el significat a situacions social. Aquests significats solen ser una crítica a actuacions degradants vers la dona.

Es valoren també aquells comentaris fruit de l'experiència directa i personal de l'alumne o les derivades de visites a exposicions, relacions amb obres literàries, cinematogràfiques o musicals.

Es valora la qualitat de les argumentacions i molt especialment l'ús de la terminologia adequada i pròpia de l'assignatura.

---

5. PAU 2022 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

(2 punts)

Opció A.

L'estudiant ha de fer una interpretació dels possibles significats de la **imatge 1,** escrivint cinc línies com a màxim.

IDEES CLAU:

La imatge 1 . Àngels Ribé és una artista inclosa en l'art conceptual**.** L'alumne pot comentar aspectes simbòlics relacionats amb el sentit del laberint. Per exemple, es pot parlar de desorientació, de pèrdua, murs i fronteres, també de joc o de parany. Pot usar exemples de la idea de laberint aplicada a d'altres contextos que conegui per a elaborar el seu discurs i fer comparacions. Pot comentar també aspectes simbòlics relacionats amb la forma en espiral d'aquesta obra en concret, (en cas que l'alumne conegui l'obra o ho percebi a la fotografia). També pot comentar el sentit que té en aquest cas l'ús d'un material flexible i transparent, col·locat en caiguda pel propi pes, factors que li atorguen atzar i imprevisibilitat a una obra de forma eminentment geomètrica. En cas que l'alumne comenti aquest vincle entre atzar i geometria, s'ha de valorar molt positivament. Finalment, el fet de reproduir una estructura geomètrica amb material transparent flexible, implica un trencament de conceptes, i simbòlicament de relats dominants, així com referir-se a la inestabilitat actual. També en aquest cas, si l'alumne elabora una interpretació en clau sociològica cal valorar-ho molt positivament.

Aquesta interpretació és orientativa, s'ha de valorar qualsevol altre interpretació que, tot i ser diferent de la presentada en aquestes pautes, demostri una capacitat d'interpretació i lectura de la obra proposada.

- Es valora l'ús de la terminologia adequada.
- Es valora la qualitat de les argumentacions.
- Es valora la quantitat de recursos culturals de què disposi l'alumne.

---

6. PAU 2021 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

(2 punts)

OPCIÓ A.

L'estudiant ha d'analitzar els valors semàntics de la **imatge 1** en un màxim de 10 línies.

IDEES CLAU:

La imatge té prou elements visuals coneguts per l'estudiant, perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes elles vàlides.

Quadre representatiu d'una època i d'unes circumstàncies dramàtiques. Fou un encàrrec del govern de la Segona República per formar part del Pavelló Espanyol a l'Exposició Internacional de París de 1937. Els reportatges fotogràfics a França del bombardeig a la vila basca, especialment de la revista *L'Humanité*, varen causar una forta commoció i van ser el detonant de l'obra. Malgrat el seu títol i de les circumstàncies en què va ser realitzat, no hi ha en ell cap referència concreta al bombardeig. No és, per tant, un quadre narratiu, sinó simbòlic. L'obra és un crit contra la guerra des del punt de vista de les víctimes, una reflexió sobre la destrucció i el dolor.

El quadre *Guernica* ha suscitat nombroses i polèmiques interpretacions, ressaltem alguns aspectes de l'obra:

1. El tema i el context històric ens remeten a una situació de dolor, de mort i de desfeta física i moral. Tots els seus elements són susceptibles de ser interpretats simbòlicament: el foc, el toro, el cavall, els nens, les mares, la llum, la bombeta, la porta, la fugida, el crit, l'esquarterament, el drama. El conjunt està sustentat per un tractament visual, estètic i compositiu que reforça la simbologia:

1.a. Es tracta d'una obra de grans dimensions, 349,3 cm d'alçària per 776,6 cm de llargària, tal com s'indica a l'enunciat de la imatge 1. La composició piramidal es

divideix en dos grups, el primer dels quals està integrat per tres animals: el toro, el cavall ferit i l'ocell alat que s'aprecia tènuement al fons, a l'esquerra. Els éssers humans componen un segon grup.

2.a. El color i la llum funcionen d'una manera conjunta. La sobrietat cromàtica, la intensitat dels motius i la manera d'articular-los determinen l'extremat caràcter tràgic de l'escena. La llum és antinaturalista, i serveix, sobretot, per guiar-nos pel quadre creant efectes que accentuen el dibuix i la tragèdia. En general, els personatges fonamentalment apareixen fortament il·luminats, sense ombres, la qual cosa accentua la seva bidimensionalitat.

3.a En certs llocs s'aprecia la deformació a la qual Picasso sotmet les formes per donar una major expressivitat (el cap del cavall, les mans engrandides de la dona que subjecta el seu fill mort o les cames deformes de la dona de la dreta). De la mateixa manera, es produeixen transferències de les qualitats dels objectes, tal com ocorre en les llengües que es converteixen en objectes punxants, com ganivets, o en els ulls de les dues dones dels extrems, que s'han convertit en les seves pròpies llàgrimes.

4.a. Diversos referents acompanyen l'obra. El tema de la crucifixió, que s'insinua en la figura masculina ajaguda al terra, ha estat un tema tractat al llarg de la història de l'art occidental.

Es valoren també aquells comentaris fruit de l'experiència directa i personal de l'alumne, com ara visites a exposicions, relacions amb obres literàries, cinematogràfiques o musicals.

Es valora la qualitat de les argumentacions i molt especialment l'ús de la terminologia adequada i pròpia de l'assignatura.

7. PAU 2020 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B. L'estudiant ha d'analitzar els valors semàntics de **la imatge 2** amb un màxim de 10 línies.

IDEES CLAU:

La imatge té prou elements visuals coneguts per l'estudiant, perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes elles vàlides.

L'autor presenta una escena ordinària que deixa perplex l'espectador. Associa visualment la forma d'un ou amb la d'un ocell subvertint les seves relacions ordinàries. Crea una imatge visual contradictòria situant aquests dos elements inconnexes. El quadre qüestiona els límits de la visió, planteja la relació entre el mon real i la construcció mental, el llaç entre el real i la ficció amb la representació d'una metamorfosi inesperada. Magritte fa palès el contrast entre quietud (ou) i moviment (colom). Crea una atmosfera de quietud i estableix un concepte de temps irracional, al mateix temps ens indica el poder de la ment en la interpretació de la realitat.

Es puntuen els comentaris que situïn l'obra dins el surrealisme amb els trets i autors més significatius. Dalí, per la proximitat cultural, pot ser-ne un, però també Arp, Éluard, Breton, Miró... Així mateix es valoraran les aportacions que comparin l'obra amb aspectes de la resta d'avantguardes i amb el context artístic i de pensament del moment. Es valoren les cites, tot i que l'alumne no les ha de conèixer, referides a les influències en la pintura de Magritte; entre aquestes, per exemple, les teories psicoanalítiques o la pintura metafísica, especialment l'obra de Giorgio de Chiricco. Possiblement l'estudiant coneix altres obres de Magritte que li evoquin la reflexió teòrica entre realitat i representació materialitzada a través de la coneguda obra *Ceci n'est pas une pipe.*

Valorar també aquells comentaris fruit de l'experiència directa i personal de l'alumne, com ara visites a exposicions, relacions amb obres literàries, cinematogràfiques o musicals.

Es valora la qualitat de les argumentacions i molt especialment l'ús de la terminologia adequada i pròpia de l'assignatura.

8. PAU 2020 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1 (2 punts)

Opció A. L'estudiant haurà de fer una anàlisi semàntica de la **imatge 1**, en un màxim de deu línies.

IDEES CLAU

La imatge té prou elements coneguts perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes elles vàlides. A la imatge hi veiem un home de perfil (l'artista Cy Twombly) amb un quadern a la mà (sembla un quadern d'esbossos). Voltat de restes arqueològiques,

l 'home està mirant una escultura de pedra (la mà gegant de l'emperador Constantí).

Es valoraran les observacions sobre la contemplació de l'obra d'art i el seu magnetisme: els aspectes formals i la bellesa del significat. La possibilitat de mirar una obra d'art des de l'experiència personal (al marge de l'estatus, de la formació acadèmica, de l'edat...). Diversos creadors han reflexionat sobre la interacció entre l'espectador i l'obra d'art: Thomas Struth i Martin Parr entre d'altres. S'acceptaran comentaris que facin referència a la fotografia de viatges i a la fotografia documental.

Rauschenberg aborda el tema de la contextualització de l'obra d'art. Una llarga llista d'artistes també han coincidit en el mateix tema: Man Ray, Herbert List, Max Ernst, De Chirico, Pistoletto, Equipo Crónica…

Es puntuaran els comentaris que facin referència al caràcter universal i a temporal de l'art. Aquesta fotografia evidencia el valor intrínsec de l'art i la cultura clàssica com a precedents de la nostra cultura i del nostre art. Es reconeixeran els comentaris de períodes on s´ha redescobert l'art clàssic (Renaixement , Romanticisme, Neoclassicisme...) i d'autors com Henry Fuseli ,

Caspar David Friedrich, Carl Gustav Carus, entre molts d'altres. Seran rellevants les vinculacions entre classicisme i avantguarda en artistes com Picasso, Severini o Dalí...

La imatge posa de manifest la importància del cos humà i la consideració que durant molts anys ha existit una visió antropocèntrica de l'escultura. El valor expressiu del cos humà per la cultura occidental ha estat molt important. Es tindran en compte les referències a la proporció que té com a referència la realitat corporal. A la fotografia hi apareix la fràgil figura humana al mig de les imponents restes del passat. Jaume Plensa i Igor Mitoraj són alguns dels creadors contemporanis que han abordat l'escultura de la figura humana a escala monumental.

Es valorarà l'ús de la terminologia adequada.

Es valorarà la qualitat de les argumentacions.

Es valoraran les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art relacionades.

Exercici 1 (2 punts)

9. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1 (2 punts)

OPCIÓ A. L'estudiant ha d'analitzar els valors semàntics de la **imatge 1** amb un màxim de 10 línies.

IDEES CLAU:

Fotografia documental en què es mostra una escena costumista d'un món rural, pràcticament desaparegut. El blanc i negre de la imatge reforça aquesta idea.

El banc de pedra blanc sosté el pes de la imatge. La indumentària de les figures humanes, la seva disposició i, sobretot, la ubicació dels retratats damunt del banc o al terra ens mostra un retrat d'una dualitat, la dels mons masculí i femení de la societat rural espanyola. La situació de la dona en un pla diferenciat dels homes reflecteix la desigualtat de gènere pròpia de l'època, que afectava la globalitat de la vida social, laboral, cultural…

D'altra banda, la figura femenina sembla aliena a la resta de l'escena. La seva actitud fins i tot podria ser espontània. La seva mirada interroga l'acció del fotògraf i, ara, a nosaltres, tal com també ho fan tres dels personatges masculins. Els altres quatre homes s'interessen per espais de fora de la imatge. Aquest comportament corporal pot donar lloc a comentaris relatius als límits de la fotografia, a allò que és visible i a allò que és suggerit, a les voluntats comunicatives, i als conceptes *punctum* i *studium,* tal com les manifestà Roland Barthes a *La càmera lúcida*, tot i que. Tanmateix, l'examinat no té obligació de conèixer els conceptes de Barthes.

La composició és simple però contundent: les figures verticals contrasten amb el banc, l'únic element horitzontal. Tots els elements estan confrontats a l'espectador. La llum defineix acuradament els volums. La disposició alineada de personatges suggereix una galeria de tipologies, d'actituds i de caràcters. Els pocs elements arquitectònics que apareixen, com ara les textures de la paret i del terra, la persiana i la reixa, denoten una sobrietat carregada de significats.

Cal valorar molt positivament els comentaris que facin referència a aspectes fotoperiodístics, al retrat de la societat per mitjà de figures anònimes, a la crítica

social, als aspectes de gènere, etc. També s'han de tenir en compte les referències al món rural, al pas del temps, i a la cultura popular i les seves tradicions.

Cal valorar, també, les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art i de moviments artístics que hi tinguin relació i, molt especialment, obres fotogràfiques o cinematogràfiques.

Es valora la qualitat de les argumentacions i l'ús d'una terminologia adequada.

10. PAU 2018 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B. L'estudiant haurà de fer una anàlisi semàntica de la **imatge 2,** en un màxim de deu línies.

IDEES CLAU

La imatge té prou elements coneguts perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes elles vàlides. Es valoraran els comentaris que facin referència a l'ús de la fotografia com a eina de documentació antropològica d'un ritual o una festa popular. L'autora té una mirada cap al folklore com a manifestació de veritat, identificada amb la tradició. Ella observa l'escena des de la tendresa i el respecte, té consciència d'estar retratant unes tradicions a punt de desaparèixer. El blanc i negre reforça la idea del pas del temps.

El caràcter sorprenent, de disfressa, de l'escena, també es trasllada a la lluminositat de la imatge. La llum d'un nítid dia d'estiu projecta unes ombres netes que evoquen la pintura metafísica i surrealista. La llum sembla procedir de l'interior dels cossos, especialment de les ales de l'àngel. És significatiu l'enquadrament i punt de vista de la imatge: el pi de la dreta actua com a cabellera accidental de la figura del seu davant i fa participar el paisatge de la festa, al mateix temps equilibra compositivament la imatge. Les figures humanes retraten dos mons: el religiós i el militar. Aquests dos estaments poden servir de metàfora per explicar, a través de la ficció, la realitat del país. També es tindran en compte els comentaris referents a la màscara, la disfressa, com a eina de representació artística. Tanmateix es valorarà totes les aportacions que tracten la màscara dins la història de l'art: Goya, Munch, Klee, els cubistes, els expressionistes…

L'autora retrata la força expressiva de l'espera. No és un pla general que busca l'èpica festiva o la descripció de la seva totalitat. Tot i que la fotografia es mou en la singularitat anònima dels personatges i no es veu cap rostre humà, la imatge té una forta càrrega expressiva i emotiva. Es valoraran també els comentaris que facin referència als personatges situats d'esquena l'espectador i al seu valor retòric. A algunes obres d'art hi trobem aquest recurs. Un exemple ben conegut és l'obra *El caminant sobre el mar de núvols* (1818), de Caspar David Friedrich.

Es valorarà l'ús de la terminologia adequada.

Es valorarà la qualitat de les argumentacions.

Es valoraran les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art relacionades.

11. PAU 2017 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B. L'estudiant haurà de fer una anàlisi semàntica de la **imatge 2,** en un màxim de deu línies.

La imatge té prou elements coneguts perquè pugui suggerir diverses interpretacions, si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes elles vàlides. El punt principal és la caracterització grotesca de l'ànec, ja que es tracta d'una transformació antropomòrfica. El fet que l'animal estigui dibuixant pot evocar metàfores referides a la posició de l'artista o del creador. El títol, *Big Boys don't Cry*, pot al·ludir a aspectes com la resistència o la fortalesa de les persones que es dediquen a oficis relacionats amb la cultura. El tractament de caràcter expressionista de la pintura, on destaca un ús salvatge de la pinzellada i certa agressivitat en el to de la representació en general, pot subratllar el que s'ha dit o donar peu a altres interpretacions que vinculin el món animal amb l'humà.
Es valorarà l'ús de la terminologia adequada.
Es valorarà la qualitat de les argumentacions.
Es valoraran les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art relacionades.

12. PAU 2017 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B. L'estudiant ha de fer una anàlisi semàntica de la **imatge 2**, en un màxim de deu línies.

La imatge d'aquesta pintura és suficientment suggeridora perquè pugui donar peu a interpretacions diferents. La idea principal figura en l'enunciat i el títol de la imatge, on s'explica que es tracta d'una paracaigudista que, mentre està caient, intenta trobar l'horitzontal del nivell mentre el reflex principal del sol construeix un angle recte. Aquesta acció té un caràcter molt poètic que pot portar a reflexionar des de l'equilibri físic pur de l'esportista fins a la interpretació genèrica dels humans respecte als astres, i també, per extensió, del nostre planeta. Es poden donar també interpretacions molt variades, que van des de la idea d'una acció absurda pròpia dels jocs de vertigen fins a les temàtiques més espirituals, entre les quals es poden apuntar les relacions entre llum i veritat, o llum i guia, etc. Aquest tipus de comentaris es poden argumentar amb relats filosòfics, com ara la llum platònica, o religiosos, com pot ser la llum del *Gènesi*; és a dir, relats que apel·lin a la tradició cultural i a la relació simbòlica i metafòrica de la llum.
S'ha de valorar l'ús de la terminologia adequada.
S'ha de valorar la qualitat de les argumentacions.
S'han de valorar les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art relacionades.

13. PAU 2016 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1 (2 punts)

Opció A. L'estudiant haurà de fer una anàlisi semàntica de la **imatge 1,** en un màxim de deu línies.
La imatge d'aquesta pintura és suggeridora i pot donar peu a diferents interpretacions. Algunes idees clau ens les aporten les màquines que estan repartides dins d'un bosc, cosa que podria insinuar la complexa relació entre elements naturals i artificials, així com temàtiques més socials orientades al reciclatge de residus, i a la contaminació del medi ambient. La figura de sant Francesc, pintada tènuement i situada al mig de la composició, aporta un contrapunt irònic a la narrativa del quadre, tal com també ho fa el títol *Sant Francesc parlant a les màquines*. El color i l'atmosfera de l'escena donen sensació de fred i humitat, tan sols matisada pels grocs metàl·lics. Les màquines semblen animades, cosa que permet fer comentaris i explicacions de naturalesa fantàstica i imaginativa.
Es valorarà l'ús de la terminologia adequada.
Es valorarà la qualitat de les argumentacions.
Es valoraran les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art relacionades o moviments artístics, en aquest cas l'expressionisme.

14. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1 (2 punts)

Opció A. L'estudiant haurà d'analitzar el valors semàntics de la **imatge 1** en un màxim de deu línies.
La imatge té suficients elements coneguts com per què pugui suggerir diverses interpretacions, totes elles vàlides. Els punts principals són l'acció de l'home damunt la natura, la degradació del paisatge i l'urbanisme. En la composició queda molt evidenciada la devastació d'un entorn natural a causa d'un procés d'urbanització. Les fàbriques del fons actuen com a avís d'allò que pot arribar a convertir-se el nou terreny desforestat, una advertència del retrocés de la natura. Es valorarà, positivament, les referències sobre la contaminació industrial, ja que el fum que surt de la xemeneia del fons en fa clara al·lusió. El color també és un element expressiu important, els neutres ressalten la sensació de contaminació, i el groc saturat de les màquines personifiquen un agent actiu i destructor.

Es valorarà l'ús de la terminologia adequada.
Es valorarà la qualitat de les argumentacions.
Es valoraran les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art relacionades.

15. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B. L'estudiant haurà de fer una anàlisi amb un màxim de 10 línies dels valors semàntics de la **imatge 2**.

IDEES CLAU:
La imatge d'aquesta impressió sobre paper és volgudament ambigua per tal de que pugui donar lloc a interpretacions variades, però, tot i les possibles interpretacions, remet a les ressonàncies cerebrals i a les diferents formes o taques que s'hi poden detectar. Aquestes però, no són representades des d'un punt de vista tràgic o dramàtic, sinó summament poètic. Es tracta d'una confrontació entre una imatge gris i una imatge amb color, entre una zona difosa i una de concreta dominada per connotacions d'alguna imatge tècnica o pròpia de les exploracions mèdiques, entre un primer terme figuratiu i un fons neutre i contrastat. Contrast del blanc i del negre i de les línies horitzontals del cervell amb el cromatisme de l'insecte, elements que poden donar peu a diferents interpretacions relatives a la simbologia del color: el cromatisme de la natura enfront de l'asèpsia de la ciència, la relació entre l'ésser humà i l'animal, a noves relacions derivades de les exploracions científiques, etc. El tractament amb píxels de la imatge pot evocar la relació entre la tecnologia, l'home i la natura.
Degut que ens trobem davant d'una imatge molt suggerent, s'admetran altres comentaris sempre i quan estiguin degudament argumentats.
Es valorarà l'ús de la terminologia adequada.
Es valorarà la qualitat de les argumentacions.
Es valoraran les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art relacionades.

16. PAU 2014 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1 (2 punts)

Opció A. L'estudiant haurà de redactar una anàlisi dels valors plàstics i semàntics de la **imatge 1** de no més de deu línies.

IDEES CLAU:
Es tracta d'una figura tridimensional realitzada amb diversos materials com el ferro, la fusta i la roba. La peça reprodueix un robot d'un elevat grau de versemblança amb el cos humà. Tant el personatge com els elements que l'envolten mostren signes del pas del temps, així com d'un envelliment manifest. Aquests aspectes, juntament amb les vestidures estripades i la fusta decapada, fan pensar en una mena de troballa d'arqueologia científica. També pot evocar a una estètica relacionada amb la fantasia i el conte, justament aquella que Méliès va encarnar en la seva obra. Es valorarà molt positivament els comentaris que facin referència als materials i al seu tractament, i els aspectes relacionats amb la realitat i la ficció.
La imatge 1 mostra la figura d'un autòmat que es va utilitzar per realitzar la pel·lícula sobre la vida de Georges Méliès. L'estudiant no té per què haver vist la pel·lícula, per tant no es demana que la interpretació semàntica hi estigui relacionada, tot i que s'acceptaran les aportacions que girin en aquest sentit.
Valorar l'ús de la terminologia adequada.
Valorar les interpretacions personals.

17. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

Exercici 1 (3 punts)
Qualsevol de les dues imatges fa referència al títol genèric de la prova i entre elles tenen un caràcter complementari de tal manera que l' alumne trobi factible poder aplicar el seu millor discurs a alguna de les dues.

OPCIÓ A
Exemple de possibilitat de comentari. Resum:
Les actuacions artístiques que tenen la naturalesa com a suport s' iniciaren amb el "land art" a finals de la dècada dels seixanta del segle XX. El seu camp d' actuació és la naturalesa en un sentit ampli. La naturalesa és utilitzada de forma metafòrica i com a marc real de l' actuació artística per oposició a l' art que es desenvolupa en una sala
d' exposicions convencional. Moltes obres del "land art" només han pogut ser divulgades a través de documentació visual sobre elles i en el cas de l' artista Christo el projecte, en totes les seves fases (des de la concepció inicial a la superació dels tràmits burocràtics i al convenciment de les persones afectades) té tanta importància com l' obra definitiva, la qual en més d' una ocasió no s' ha pogut desenvolupar per les complicacions tècniques.
"Illes projectades" és una obra que permet constatar la riquesa de recursos gràfics per explicar una idea (text, fotografia manipulada, pintura, "collage") i com els diferents recursos gràfics són emprats fent un paral·lelisme retòric amb el resultat final de l' obra.
(superposició, contrast de colors i materials, contraposició natural/artificial; etc.)
Cal valorar si es contextualitza l' obra en funció d' algun dels factors següents: pel tema, pel moviment artístic, per la relació, semblança o oposició a altres artistes o obres, per la repercussió social de l' obra.
Cal valorar si a partir de l' obra es descriuen algun dels aspectes següents: significats o interpretacions assumits històricament i/o interpretacions pròpies. Valorar si es dóna alguna informació de l'autor. Valorar si s'utilitza una terminologia escaient i un redactat entenedor.

OPCIÓ B
Exemple de possibilitat de comentari. Resum:
En el context de l' art occidental es poden fer dues distincions globals: Les notes i apunts que s' obtenen del natural per després ser aplicats a l' obra definitiva (Per exemple els estudis del natural dels artistes del Renaixement). L' estudi del natural forma part indissociable de l' obra definitiva, la qual es realitza parcialment o totalment "in situ" (Per exemple l' impressionisme o la fotografia) (Es valorarà si l' alumne, per facilitar una major comprensió, utilitza exemples concrets a partir dels quals elabora la seva reflexió) . [Cada una d' aquestes possibilitats permet fer èmfasi en algunes aportacions singulars al llarg de la història de l' art, sense que es demani una descripció cronològica, ni una relació exhaustiva]
Un dibuix del natural amb finalitats científiques posa èmfasi en la descripció . Un dibuix del natural amb finalitats artístiques posa èmfasi en la significació. (Es valorarà si l' alumne, per facilitar una major comprensió, utilitza exemples concrets a partir dels quals elabora la seva reflexió) .

18. PAU 2001 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

Exercici 1 (3 punts)

Qualsevol de les dues imatges fa referència al títol genèric de la prova i entre elles tenen un caràcter complementari, de tal manera que l'alumne trobi factible poder aplicar el seu millor discurs a alguna de les dues opcions

OPCIÓ A

Exemple de possibilitat de comentari. Resum:
Les actuacions artístiques que tenen la naturalesa com a suport s'iniciaren amb el "land art" a finals de la dècada dels seixanta del segle XX. El seu camp d'actuació és la naturalesa en un sentit ampli. La naturalesa és utilitzada de forma metafòrica i com a marc real de l'actuació artística per oposició a l'art que es desenvolupa en una sala d'exposicions convencional. Moltes obres del "land art" només han pogut ser divulgades a través de documentació visual sobre elles. L'artista Ana Mendieta en l'obra proposada utilitza els mateixos materials que hi ha en l'entorn que ha triat (fang i aigua) els quals són només mínimament modificats per obtenir una representació del cos a mida també natural. Petges, senyals, identitat, subconscient, ritual, tradició són valors intrínsecs a l'obra d'A. Mendieta.
Cal valorar si es contextualitza l'obra en funció d'algun dels factors següents: pel tema, per la situació històrica o social de l'època, per l'estil o moviment artístic, per la relació, semblança o oposició a altres artistes o obres, per la funció de l'obra.
Cal valorar si a partir de l'obra es descriu algun dels aspectes següents: significats o interpretacions assumides com a base de cultura general. Valorar les interpretacions i suggeriments personals. Valorar si es dóna alguna informació de l'autor. Valorar si s'utilitza una terminologia escaient i un redactat entenedor.

OPCIÓ B

Exemple de possibilitat de comentari. Resum:
El cos humà esdevé un tema paradigmàtic del pensament renaixentista: l'home com a centre. Els artistes del Renaixement sotmeten la figura del cos humà a estudis anatòmics i numèrics (proporcions) amb l'objectiu de fer-lo encaixar en l'ordre universal. La preocupació per la geometria té aplicació en l'estudi de proporcions; el cos humà que és encasellat, quadriculat i sotmès a esquemes mètrics i numèrics.
Cal valorar si es contextualitza l'obra en funció d'algun dels factors següents: pel tema, per la situació històrica o social de l'època, per l'estil o moviment artístic, per la relació, semblança o oposició a altres artistes, obres o èpoques (per exemple edat mitjana), per la funció de l'obra.
Cal valorar si a partir de l'obra es descriu algun dels aspectes següents: significats o interpretacions assumides històricament i/o interpretacions pròpies. Cal valorar si es dóna alguna informació de l'autor. Valorar si s'utilitza una terminologia escaient i un redactat entenedor.

19. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

20. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 6 · Exercici 2

Exercici 2 (3 punts)

Criteris de valoració

A partir de l'opció triada es valorarà:

a. L' ús de la terminologia escaient, el redactat clar i la presentació visual ordenada
b. La capacitat per analitzar visualment una obra d' art.
c. La capacitat de relacionar i comparar diferents obres.

És valorarà positivament si, a més a més, el comentari demostra una comprensió raonada del context creatiu de l' obra en funció d' algun d' aquests factors:

a. El tema
b. La situació històrica o social de l' època.
c. L' estil o moviment artístic.
d. La relació de semblança o oposició amb altres artistes i obres.
e. La funció de l' obra.
f. La descripció de l' obra a partir d' algun dels aspectes intrínsecs d' aquesta:
    1. La tècnica
    2. La composició
    3. La narrativitat
g. La capacitat d' interpretació de l' obra a partir d' algun d' aquests aspectes:
    1. Significats o interpretacions assumides històricament.
    2. Interpretacions pròpies.

21. PAU 2000 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 2

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.